

СЛОВО

на Благовещение на Пресвета Богородица За изумителното смирение на Въплътилия се заради нас Син Божий, което е "началото на нашето спасение"

Днес е началото на нашето спасение, днес се явява пазената от векове тайна: Синът Божий става Син на Девица и Гавриил благодат благовести...

(Из тропара на празника)

Тези думи на днешния празничен тропар, мои възлюбени в Христа чеда, ни говорят за това, което е било положено от Бога като *начало*, т.е. като основа на нашето спасение.

Но преди да говорим за това, трябва да знаем в какво се състои нашето спасение. Обикновено мнозина от нас се стремят да имат колкото се може повече и всякакви познания, но не се стремят да придобият познание за най-главното и най-същественото за нас - нашето спасение. А то се състои в унищожаването на първородния грях на нашите прародители - тяхната гордост, и във възвръщането благодатта на Светия Дух, която била извор на святост и блаженство за първите хора в рая и която те изгубили поради падането си в гордост.

От момента на прародителското падение цялото Божествено домостроителство в делото на нашето спасение било насочено към повторното явяване на земята на тази благодат. Затова и в тропара се казва: *Днес... се явява пазената от векове тайна*. Именно тази благодат е благовестил и архангел Гавриил на Дева Мария, което в тропара е изразено с думите: *...и Гавриил благодат благовести*. Тази благодат е възсияла на земята от времето на слизането на Божествения Дух върху апостолите. След това тя започнала да се излива в Тайнствата на светата Църква и върху всички вярващи. Същата тази благодат на Светия Дух изпълвала светите люде, заради неотклонното им спазване на всички Божии заповеди, с истинско ведение, с дар на чудеса, с божествена сила за борба с всяко зло, с божествена радост и с дивни небесни откровения и видения. Чрез тази благодат небесният, блажен и свят живот слязъл от небето на земята. И всички ние трябва да се стремим да се приобщим към този живот - това трябва да бъде нашата най-главна и най-възвишена цел, в това трябва да виждаме цялата същност на нашето спасение.

Какво обаче е било положено от Бога като *начало*, като основа на това спасение? На този въпрос намираме отговор в думите на тропара: *Синът Божий става Син на Девица*. Именно несравнимото, изумителното смирение на Сина Божий, Втората Божествена Ипостас, е основата на нашето спасение, което се състои в унищожаване гордостта на нашите прародители и възвръщане благодатта, с произтичащия от нея свят и блажен живот.

Никой човек със своето смирение не би могъл да унищожи първородния грях на гордостта и да ни върне тази благодат, защото истинското смирение само по себе си предполага небесна висота, от която би могло да се понизи, да се смири. Но хората не са имали тази висота, защото всички те в своето грехопадение лежали на земята, а след смъртта си дори праведниците слизали в преизподнята, в ада. Истинско и спасително смирение можел да прояви само Синът Божий. Той се смирил до такава степен, че бидейки Творец на всички твари, не се погнушил да стане Син на Своето творение, на Своята рабиня - Дева Мария. Бидейки Син Божий, Той станал Син Човечески.

Не напразно Господ така често наричал Себе Си Син Човечески. Той използвал това наименование не само за да свидетелствува, че освен Божественото естество има и човешко естество, но най-вече, за да открие, за спасително назидание на хората, Своето дивно Божествено смирение и да покаже как в това смирение се е проявила Неговата велика неизказана любов към нас. Защото Господ слязъл от небето на земята, за да възведе нас от земята на небето за участие в Неговата Божествена радост, в Неговото вечно райско блаженство.

И тъй, ето за какво начало, или основа, на нашето спасение ни говорят, възлюбени, горепосочените думи на празничния тропар. Но тези думи не само ни говорят, те и ни подбуждат да осъществяваме това божествено, спасително начало в нашия живот, подбуждат ни да се стремим към смирение във възможната за нас мяра, разбира се, ако желаем да се спасим. И това е така необходимо за нас, и същевременно - така ясно. Та нали главната сила в делото на нашето спасение е благодатта на Светия Дух. А благодатта ни се дава от Бога чрез смирението. Ето защо св. ап. Павел е казал: По благодат сте спасени чрез вярата (Еф. 2:8). Наистина тук става дума не за смирението, а за вярата. Но смирението представлява същността на вярата, защото във вярата ние се прекланяме като нищожество пред Бога и отхвърляме своя горд разум, като самодостатъчна основа на своя живот, а за такава основа признаваме единствено Бога. В Свещ. Писание намираме дори пряко свидетелство, че Бог не само не спасява със Своята спасителна благодат гордите, но дори им се противи като на Свои врагове и дава тази благодат само на смирените. Там е казано: Бог се противи на горделиви, а на смирени дава благодат (1 Петр. 5:5; срв. Иак. 4:6, Притч. 3:34).

Затова, възлюбени в Христа мои чеда, нека да се смиряваме пред Бога и пред хората, т.е. нека да бъдем послушни на Господа и да съблюдаваме всички Негови спасителни заповеди. Тогава благодатта на Светия Дух завинаги ще ни съедини с Христа и ще бъде за нас извор на вечно спасение с неговото неизказано и безкрайно райско блаженство.

Впрочем, ако сме смирени Господ няма да ни лиши и от благата на временния живот. Св. Библия свидетелствува, че заради смирението,

проявявано в послушание към Бога чрез изпълнение на Неговите Божествени и спасителни заповеди, Господ ни запазва от всякакви бедствия и ни изпраща всички земни блага, а заради гордостта Той ни хвърля в море от всевъзможни нещастия. Ако постъпвате според Моите наредби, казва Господ чрез думите на една от богооткровените Моисееви книги, и ги изпълнявате, ще ви дам дъждове, когато потрябва, и земята ще даде рожбата си и... ще дам мир на земята... Ще ходя между вас и ще бъда ваш Бог, а вие ще бъдете Мой народ... Ако пък не Ме слушате и не изпълнявате всички тия заповеди... то и Аз ще постъпя с вас тъй: ще ви пратя страхотии, изтощение и треска, от които ще отслабнат очите и ще се измъчи душата, и ще сеете семето си напразно, и вашите врагове ще го изядат... над вас ще владеят враговете ви и вие ще бягате, кога ви никой не гони. Ако и при всичко това Ме не послушате, седмкратно ще увелича наказанието за греховете ви; ще сломя гордата ви упоритост (Лев. 26:3-4, 6, 12,14-19).

В строго съответствие с това богооткровено свидетелство учат и св. отци на Църквата и в частност, великият измежду тях, св. Марк Подвижник. Той казва, че всички нещастия Господ ни изпраща заради нашата гордост. Заради тази страст Господ ни предава дори във властта на самия сатана и на всички негови демони, та да ни тъпчат чрез всевъзможни бедствия, докато не се смирим.

Възлюбени, нека умоляваме Господа да ни изпрати благодатни сили да се смиряваме пред Бога и пред хората и неотклонно да изпълняваме всички Божии заповеди. И Господ никога няма да ни лиши от земните блага. А най-вече заради нашето смирение Той ще ни дарува Своята благодат, а заедно с нея - цялото райско блаженство в Своето Небесно царство, с което да удостои всекиго от нас по молитвите и застъпничеството на Своята Майка, Пречистата Дева Мария. Амин.